

Abstrakt

Fotoprotekcia u pacientov po transplantácii obličiek

Autor: Zuzana Hajšelová

Vedúci diplomovej práce: doc. PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Barbora Vaňková

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cieľ: Pacienti po transplantácii obličky (TxO) majú z dôvodu celoživotnej imunosupresívnej (IS) terapie zvýšené riziko výskytu kožných nádorov. Pacientom je preto doporučovaná dôsledná fotoprotekcia. Cieľom štúdie bolo zistiť znalosti a mieru fotoprotekcie a ďalej analyzovať vybrané rizikové faktory rakoviny kože u pacientov po TxO.

Metodika: Prierezová observačná štúdia prebiehala od 15. apríla 2019 do 31. decembra 2019 na Hemodialyzačnom stredisku Fakultnej nemocnice Hradca Králové. Do štúdie boli zahrnutí pacienti starší ako 18 rokov, ktorí v definovanom období navštevovali Hemodialyzačné stredisko. Dáta boli získané pomocou zberu dát zo zdravotníckej dokumentácie (napr. výskyt a typ rakoviny kože, užívanie IS) a pacientom vyplneného dotazníku (napr. fototyp, expozícia slnečnému žiareniu, fotoprotekcia). Dáta boli analyzované pomocou deskriptívnej štatistiky.

Výsledky: Zo 410 pacientov navštevujúcich Hemodialyzačné stredisko vyplnilo 361 (88,0 %) pacientov dotazník. Štúdie sa zúčastnilo 233 (64,5 %) mužov a 128 (35,5 %) žien. Priemerný vek pacientov bol $57,72 \pm 11,73$ rokov. Rakovinu kože malo 49 (13,6 %) pacientov. Diagnózu rakoviny kože mala približne štvrtina pacientov s fototypom I a pätina pacientov s fototypom II. Povedomie o zvýšenej ochrane pred slnečným žiarením malo 72,8 % pacientov bez a 77,5 % pacientov s diagnózou rakoviny kože. Opaľovacie krémy používalo 95,5 % pacientov bez a 93,9 % pacientov s diagnózou rakoviny kože. Druhým najčastejším spôsobom fotoprotekcie bola ochrana pokrývkou hlavy u 52,6 % pacientov bez a u 69,4 % pacientov s diagnózou rakoviny kože.

Záver: Približne každému siedmemu pacientovi po TxO bola diagnostikovaná rakovina kože. Znalosti a miera fotoprotekcie bola v skupine pacientov s touto diagnózou a bez nej porovnateľná.

Kľúčové slová: fotoprotekcia, rakovina kože, transplantácia obličiek.